

Forslag til endringer av lokal utslippsforskrift

De viktigste forslagene til endringer gjelder krav til prøvetaking av avløpsvann og grunnlaget for oppryddingsarbeidet som skal skje i kommunene (§ 4 og § 7).

§ 3 Hvilke utslipp forskriften gjelder for

Det foreslås å erstatte begrepet *PE* (personenheter) med *pe* (personekvivalenter):

Gjeldende forskrift	Forslag til ny forskrift
Forskriften gjelder for utslipp som reguleres av forurensningsforskriften kapittel 12, dvs. utslipp av sanitært avløpsvann under 50 PE fra bolighus, fritidsbebyggelse, turistbedrifter og liknende virksomhet. For virksomhet som slipper ut bare gråvann, gjelder forskriften bare dersom det er innlagt eller skal legges inn vann.	Forskriften gjelder for utslipp som reguleres av forurensningsforskriften kapittel 12, dvs. utslipp av sanitært avløpsvann under 50 pe fra bolighus, fritidsbebyggelse, turistbedrifter og liknende virksomhet. For virksomhet som slipper ut bare gråvann, gjelder forskriften bare dersom det er innlagt eller skal legges inn vann.

Bakgrunn for forslaget

PE er en eldre betegnelse på størrelsen til et utslipp. Det antas at det ved utarbeidelsen av den lokale forskriften er ment *pe* og ikke *PE*, jf. også delegasjon av myndighet som følger vertskommuneavtalen. 1 *PE* tilsvarer 1,5 *pe*. Endringen vil gjøre den lokale forskriften i tråd med den gjeldende nasjonale forurensningsforskriften der *pe* blir benyttet.

Konsekvenser av forslaget

Endringen vil først og fremst gjøre den lokale forskriften juridisk presis. Man unngår tvil i saker der det søkes om en viss størrelse på utslipp, særlig større utslipp. Endringen vil ikke endre dagens praksis når det gjelder behandling av søknader eller vurderingen av størrelsen på utslipp. Endringen vil ikke ha økonomiske konsekvenser for anleggseierne, kommunen eller Tilsynet.

§ 4 Forholdet til lovlige utslipp etablert før forskriften trådte i kraft

Det foreslås her å erstatte begrepet «foretatt inndeling av kommunen i forvaltningssoner» med «vedtatt oppryddingsplaner»:

Gjeldende forskrift	Forslag til ny forskrift
<p>Eksisterende utslipp som har utslippstillatelse etter forurensningsloven 13. mars 1981 nr. 6 eller lov 26. juni 1970 nr. 75 om vern mot vannforurensning med forskrifter, er fortsatt lovlige.</p> <p>Utslipp etablert før denne forskriften trådte i kraft og som kunne etableres uten utslippstillatelse, må søke om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften og denne forskriften. Plikten til å søke utslippstillatelse trer likevel ikke i kraft før kommunen har foretatt inndeling av kommunen i forvaltningssoner og fastsatt søknadsfrist.</p> <p>Anlegg skal være endret i samsvar med utslippstillatelsen innen 18 måneder etter at vedtaket om tillatelse er endelig, dersom det ikke er satt noen annen frist i tillatelsen.</p>	<p>utslipp som har utslippstillatelse etter forurensningsloven 13. mars 1981 nr. 6 eller lov 26. juni 1970 nr. 75 om vern mot vannforurensning med forskrifter, er fortsatt lovlige.</p> <p>Utslipp etablert før denne forskriften trådte i kraft og som kunne etableres uten utslippstillatelse, må søke om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften og denne forskriften. Plikten til å søke utslippstillatelse trer likevel ikke i kraft før kommunen har vedtatt oppryddingsplaner og fastsatt søknadsfrist.</p> <p>Anlegg skal være endret i samsvar med utslippstillatelsen innen 18 måneder etter at vedtaket om tillatelse er endelig, dersom det ikke er satt noen annen frist i tillatelsen.</p>

Bakgrunn for forslaget

Arbeidet med å utbedre og oppgradere private avløpsanlegg i kommunene bør gjøres på grunnlag av godt forankrede planer. På linje med andre kommunale planer som berører mange innbyggere, ikke

minst økonomisk, bør også denne typen plan behandles politisk før den settes i kraft slik at den får nødvendig legitimitet. Det understrekes at Tilsynet ikke har hjemmel til å vedta slike planer. «Oppryddingsplaner» er etter Tilsynets syn et tydeligere begrep enn «forvaltningsområder». Det vises også til forslag til endringer av § 7.

Konsekvenser av forslaget

Tilsynet kan ikke se at forslaget vil få vesentlige praktiske eller økonomiske konsekvenser utover det som er beskrevet over. Intensjonen med forskriften, dvs. blant annet å rydde opp i forurensende avløpsanlegg, vil være den samme.

§ 5 Krav til utslipp

Det foreslås å endre måleparameteret for bakterier fra TKB (termotolerante koliforme bakterier) til *E. coli* (*Escherichia coli*):

Gjeldende forskrift		Forslag til ny forskrift	
Denne bestemmelsen erstatter reglene i forurensningsforskriften § 12-8 og § 12-9.		Denne bestemmelsen erstatter reglene i forurensningsforskriften § 12-8 og § 12-9.	
Utslipp skal oppfylle følgende krav til utløpskonsentrasjoner:		Utslipp skal oppfylle følgende krav til utløpskonsentrasjoner:	
Parameter:	Utløpskonsentrasjon:	Parameter:	Utløpskonsentrasjon:
Tot-P	< 1,0 mg/l (Dette tilsvarer en renseseffekt på > 90 %)	Tot-P	< 1,0 mg/l (Dette tilsvarer en renseseffekt på > 90 %)
BOF5	< 25 mg/l (Dette tilsvarer en renseseffekt på > 90 %)	BOF5	< 25 mg/l (Dette tilsvarer en renseseffekt på > 90 %)
TKB	< 1 000 stk./100 ml	<i>E. coli</i>	< 1 000 stk./100 ml

Bakgrunn for forslaget

E. coli dominerer i menneskers avføring og er en sterk indikator på at også andre smittestoffer kan være til stede (f.eks. virus og parasitter). *E. coli* er en av flere «TKB-bakterier». Ved måling av bakterier i badevann utgjør *E. coli* normalt over 90 % av antall TKB. Måling av *E. coli* er en mer moderne og sikker analysemetode enn TKB. Begge parameterne indikerer at avløpsvannet inneholder fersk avføring (fekal forurensning), men i gruppen TKB inngår også bakterier som naturlig finnes i miljøet, noe som kan medføre feil i prøvene. I drikkevannsforskriften brukes *E. coli* som indikator på fekal forurensning. I EUs badevannsdirektiv brukes også *E. coli* og ikke TKB. Grenseverdien (1000 stk./100 ml) vil ikke bli endret med forslaget.

Konsekvenser av forslaget

Tilsynet mener endringen vil gjøre prøvetakingen av de private avløpsanleggene mer presis. Faren for feilmålinger vil bli mindre. Dette vil være en fordel, ikke minst for anleggseierne. Prisen er lik for de to analysene, så det blir ikke dyrere for anleggseierne.

§ 6 Krav til skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale

I tredje ledd, bokstav a), foreslås det å presisere at det er *vurdering* av behov for tømming av slam og ikke tømming i seg selv som den fagkyndige servicepersonell skal utføre. Selve tømmingen skal skje gjennom den kommunale ordningen, jf. tømmeforskriftens § 3.

I siste ledd foreslås det å tilføye «skal» og at avtale med fagkyndig virksomhet skal foreligge før anlegget tas i bruk:

Gjeldende forskrift	Forslag til ny forskrift
<p>Denne bestemmelsen erstatter forurensningsforskriften § 12-13, 2. ledd.</p> <p>For</p> <p>a) minirenseanlegg</p> <p>b) våtmarksfilter</p> <p>c) biofilter for gråvann</p> <p>skal anleggseier ha skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet.</p> <p>Disse punktene skal være regulert i avtalen:</p> <p>a) den fagkyndiges servicebesøk: antall besøk pr. år (minst ett besøk) og oppgaver som skal utføres ved service, som kontroll av slammengde, tømning av slam, kontroll av vannkvalitet og av alarm. Krav til prøvetaking framgår av § 7.</p> <p>b) den fagkyndiges beredskapsordning for å sikre eieren rask assistanse ved behov, f.eks. ved funksjonssvikt på anlegget.</p> <p>c) plikt for den fagkyndige til å bidra til årsrapport til kommunen, jf. § 8.</p> <p>d) levering av deler.</p> <p>e) eventuelle andre forhold av forurensningsmessig betydning for anlegget.</p> <p>Kommunen kan stille krav om slik avtale også for andre anlegg.</p> <p>Kopi av avtalen sendes kommunen.</p>	<p>Denne bestemmelsen erstatter forurensningsforskriften § 12-13, 2. ledd.</p> <p>For</p> <p>a) minirenseanlegg</p> <p>b) våtmarksfilter</p> <p>c) biofilter for gråvann</p> <p>skal anleggseier ha skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet.</p> <p>Disse punktene skal være regulert i avtalen:</p> <p>a) den fagkyndiges servicebesøk: antall besøk pr. år (minst ett besøk) og oppgaver som skal utføres ved service, som kontroll av slammengde, vurdering av behov for tømning av slam, kontroll av vannkvalitet og av alarm. Krav til prøvetaking framgår av § 7.</p> <p>b) den fagkyndiges beredskapsordning for å sikre eieren rask assistanse ved behov, f.eks. ved funksjonssvikt på anlegget.</p> <p>c) plikt for den fagkyndige til å bidra til årsrapport til kommunen, jf. § 8.</p> <p>d) levering av deler.</p> <p>e) eventuelle andre forhold av forurensningsmessig betydning for anlegget.</p> <p>Kommunen kan stille krav om slik avtale også for andre anlegg.</p> <p>Kopi av avtalen skal sendes kommunen før anlegget tas i bruk.</p>

Bakgrunn for forslaget

§ 6 i lokal forskrift stiller krav om at eiere av minirenseanlegg, våtmarksfilter og biofilter for gråvann skal ha skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet. Tilsynet mener det må fremkomme tydelig at det er et krav at slik avtale skal foreligge før anlegget tas i bruk slik at det ikke oppstår situasjoner der ingen tar ansvar for et anlegg som ikke fungerer tilfredsstillende.

Konsekvenser av forslaget

Forslaget vil sikre at anleggseier har sikkerhet for at anlegget vil bli riktig drevet og vedlikeholdt av leverandøren fra første dag. Forslaget vil ikke ha økonomiske konsekvenser for anleggseier.

§ 7 Generelle krav til kontroll av renseeffekt

Det foreslås en vesentlig endring av denne paragrafen. For det første foreslås det å fjerne områdekategoriene og differensieringen mellom type anlegg, slik at alle anlegg får lik hyppighet på prøvetakingen. Samtidig foreslås det at kommunen, dvs. Tilsynet, får ansvaret for å ta utløpsprøvene, ikke anleggseier:

Gjeldende forskrift	Forslag til ny forskrift																
<p>Grunnlaget for krav til kontroll er disse områdekategoriene:</p> <p>Kategori 1: Områder med brukerinteresser spesielt følsomme for utslipp (f.eks. drikkevannsinteresser).</p> <p>Kategori 2: Områder som drenerer til vannkilder med krav til god badevannskvalitet.</p> <p>Kategori 3: Områder uten brukerinteresser etter kategori 1 og 2.</p> <p>Det skal tas utløpsprøver til kontroll av rensing fra:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Kategori 1</th> <th>Kategori 2</th> <th>Kategori 3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Minirensesanlegg</td> <td>Årlig</td> <td>Årlig</td> <td>Årlig</td> </tr> <tr> <td>Våtmarksfilter</td> <td>Årlig</td> <td>Hvert 2. år</td> <td>Hvert 4. år</td> </tr> <tr> <td>Biofilter for gråvann</td> <td>Årlig</td> <td>Hvert 2. år</td> <td>Ikke særskilt krav</td> </tr> </tbody> </table> <p>Inntil kommunen har foretatt inndeling i forvaltningssoner, gjelder kravene til kategori 3. Når inndelingen er fastlagt, skal drifts- og vedlikeholdsavtale tilpasses reviderte krav.</p> <p>Anleggseier har ansvar for kontrollen.</p> <p>Kommunen kan gi pålegg om ytterligere prøvetaking. Kommunen kan også pålegge eiere av andre anleggstyper å ta utløpsprøver.</p> <p>Prøve skal analyseres ved akkreditert laboratorium.</p>		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Minirensesanlegg	Årlig	Årlig	Årlig	Våtmarksfilter	Årlig	Hvert 2. år	Hvert 4. år	Biofilter for gråvann	Årlig	Hvert 2. år	Ikke særskilt krav	<p>Det skal tas utløpsprøver til kontroll av rensing fra følgende anleggstyper:</p> <ol style="list-style-type: none"> minirensesanlegg våtmarksfilter biofilter for gråvann <p>Utløpsprøver skal tas hvert 2. år. Kommunen kan gi pålegg om ytterligere prøvetaking.</p> <p>Anleggseier skal legge til rette for og dekke kostnader ved pålagt uttak og kontroll av utløpsprøver. Kostnadene dekkes av tilsynsgebyr som faktureres årlig.</p> <p>Kommunen skal sørge for uttak av utløpsprøver. Kommunen kan gjennomføre dette i egen regi eller ved avtale med annet foretak.</p> <p>Kommunen kan også pålegge eiere av andre anleggstyper å legge til rette for og dekke kostnader ved uttak og kontroll av utløpsprøver.</p> <p>Prøve skal analyseres ved akkreditert laboratorium.</p>
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3														
Minirensesanlegg	Årlig	Årlig	Årlig														
Våtmarksfilter	Årlig	Hvert 2. år	Hvert 4. år														
Biofilter for gråvann	Årlig	Hvert 2. år	Ikke særskilt krav														

Bakgrunn for forslaget

Hyppighet på prøvetaking

Opprinnelig var tanken at kommunene skulle deles inn i ulike områder (jf. § 4) med ulike krav til hvor ofte det skal tas prøve av private avløpsanlegg, avhengig av brukerinteresser og type anlegg. Tilsynet mener at dette er en unødvendig kategorisering. Rensekravene er uansett de samme for alle avløpsanleggene og etter kartlegging ser Tilsynet at de fleste vassdrag/områder vil ha en eller annen brukerinteresse. Det er ikke ønskelig med urimelig forskjellsbehandling av anleggseiere innen samme kommune. Kravet til prøvetaking bør være lik for alle anlegg som omfattes av paragrafen. Forurensningsmyndigheten har uansett hjemmel til å fastsette strengere krav i enkeltsaker, herunder krav til hyppigere prøvetaking, dersom dette viser seg nødvendig.

Tilsynet mener det er hensiktsmessig at alle anlegg kontrolleres for renseseffekt hvert annet år, i forbindelse med regelmessig tilsyn. Dette betyr at for eksempel minirensesanlegg halverer prøvehyppigheten sammenliknet med dagens forskrift.

Ansvar for prøvetaking

I dagens § 7 heter det at «Anleggseier har ansvar for kontrollen», dvs. prøvetaking av eget anlegg. Tilsynet mener at anleggseier ikke selv bør ha ansvar for å ta ut og få analysert utløpsprøver fordi han verken har kompetanse eller avtaler om transport til laboratoriet og analyse av prøven. Det er viktig at prøver tas ut og transporteres på riktig måte. Norsk Vanns nye tilsynsveileder tilrår også kommunene selv å ta ut utløpsprøver. Tilsynet oppnår dessuten betydelig rabatt på analyser, sammenliknet med hva enkeltpersoner (anleggseierne) må betale. Prøvetakings- og analysekostnadene dekkes av tilsynsgebyret som faktureres årlig.

Konsekvenser av forslaget

I praksis vil endringen bety at så nær som alle anleggseiere må ta utløpsprøver sjeldnere eller med samme hyppighet som i dag. I tillegg vil anleggseierne kunne nyte godt av de rabattene som kommunen har inngått med laboratoriet. Samlet sett vil dette bli økonomisk fordelaktig for anleggseierne enn dersom dagens forskrift skal følges. Ved beregning av tilsynsgebyr er det allerede lagt inn prøvetaking kun hvert annet år. Forslaget vil sikre at prøver tas ut og analyseres på riktig måte.

§ 8 Krav til rapportering

Det foreslås å erstatte ordet «... skal anleggseier...» med: «... skal anleggseier sørge for at fagkyndig virksomhet...»:

Gjeldende forskrift	Forslag til ny forskrift						
<p>For anlegg i henhold til § 6 skal anleggseier innen 1. mars sende inn årsrapport for foregående kalenderår til kommunen. Rapporten skal inneholde:</p> <table border="1"> <tr> <td>a) Beskrivelse av tilstanden for anlegget.</td> </tr> <tr> <td>b) Omtale av driftsforhold av forurensningsmessig betydning</td> </tr> <tr> <td>c) Resultat av foretatte analyser.</td> </tr> </table>	a) Beskrivelse av tilstanden for anlegget.	b) Omtale av driftsforhold av forurensningsmessig betydning	c) Resultat av foretatte analyser.	<p>For anlegg i henhold til § 6 skal anleggseier sørge for at fagkyndig virksomhet innen 1. mars sender inn årsrapport for foregående kalenderår til kommunen. Rapporten skal inneholde:</p> <table border="1"> <tr> <td>a) Beskrivelse av tilstanden for anlegget.</td> </tr> <tr> <td>b) Omtale av driftsforhold av forurensningsmessig betydning</td> </tr> <tr> <td>c) Resultat av foretatte analyser.</td> </tr> </table>	a) Beskrivelse av tilstanden for anlegget.	b) Omtale av driftsforhold av forurensningsmessig betydning	c) Resultat av foretatte analyser.
a) Beskrivelse av tilstanden for anlegget.							
b) Omtale av driftsforhold av forurensningsmessig betydning							
c) Resultat av foretatte analyser.							
a) Beskrivelse av tilstanden for anlegget.							
b) Omtale av driftsforhold av forurensningsmessig betydning							
c) Resultat av foretatte analyser.							

Bakgrunn for forslaget

Etablert praksis er at det er det fagkyndige foretaket / leverandøren som sender årsrapporter til kommunen. Normalt inngår slik rapportering i skriftlig serviceavtale som anleggseier betaler for, jf. lokal forskrift § 6. Det bør imidlertid fremdeles være anleggseiers ansvar i siste instans at fagkyndig virksomhet sender inn årsrapport. Anleggseier har også mulighet til å skifte fagkyndig virksomhet dersom denne kan ivareta kravene som stilles til service.

Konsekvenser av forslaget

Endringen vil ikke ha vesentlig betydning for anleggseier, men presiserer det som er dagens praksis når det gjelder ansvar for rapportering.

Vedrørende kommentarer til forskriften

Gjeldende lokale forskrifter er likelydende paragraf for paragraf, men ikke alle kommuner har med *kommentarene* til forskriften. Kommunene som mangler disse er Sande, Lier, Svelvik og Røyken.

Kommentarene (til §§ 4, 5 og 10) ble utarbeidet som en del av forskriften, trolig for å gi bedre grunnlag for å tolke disse paragrafene. Det foreslås at alle kommunene legger til disse:

<p><i>Kommentarer</i></p> <p><i>Til § 4:</i> Eksisterende utslippstillatelse etter § 4, 1. ledd, kan oppheves eller endres dersom det er grunnlag for det i henhold til forurensningsloven § 18, jf. forurensningsforskriften § 12-14.</p> <p><i>Til § 5:</i> Kommunen kan fastsette andre krav dersom det er saklig grunn til det, jf. forurensningsforskriften § 12-5, annet ledd.</p> <p><i>Til § 10:</i> Brudd på forskriften er straffbart, jf. forurensningsloven § 78. Kommunen kan gi pålegg om retting og om tvangsmulkt dersom pålegget ikke gjennomføres, jf. § 73, og i særlige tilfelle gjennomføre pålegget selv for den</p>
--

ansvarliges regning, jf. § 74.

Bakgrunn for forslaget

Endringen vil gjøre forskriftene fullt ut likelydende og sikre likebehandling på tvers av kommunegrensene.

Konsekvenser av forslaget

Utover det som er nevnt over, vil ikke endringen ha nevneverdig betydning for kommunene, Tilsynet eller anleggseierne.